THEMA: GLAS

Afvalnieuws

Gemeente Woudenberg

START UNIEKE AFVALCAMPAGNE IN ALLE UTRECHTSE GEMEENTEN

UW GESCHEIDEN AFVAL VOOR NIEUWE PRODUCTEN

Voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis hebben alle gemeenten van één provincie de handen ineengeslagen om via de gezamenlijke campagne 'Doe meer met afval' hun inwoners te stimuleren tot een nog betere afvalscheiding.

Alle inwoners van de provincie Utrecht hebben dagelijks met huishoudelijk afval te maken en de meesten zijn wel bekend en actief met het scheiden ervan. Toch belanden er nog te veel her te gebruiken goederen als glas, papier, plastic verpakkingen, Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT), Klein Chemisch Afval (KCA) en textiel in het restafval. Dat is eigenlijk verspilling van grondstof voor nieuwe producten. Bovendien kost de verwerking van restafval geld.

Voor de 29 samenwerkende Utrechtse gemeenten aanleiding om tot actie over te gaan ter verbetering van de afvalscheiding. De komende twee jaar voeren zij een provinciebrede afvalcampagne, die aansluit bij de gemeentelijke afvalcommunicatie. Elke twee tot drie maanden komt een afvalthema, zoals papier, glas en gft aan bod. Voor u ligt het eerste exemplaar van Afvalnieuws, de informatieve nieuwsbrief over afval scheiden en her-gebruik. Het eerste onderwerp is glas.

DOE MEER MET AFVAL

Deze campagne is een initiatief van alle Utrechtse Gemeenten

AL TWEE KEER GOUDEN GLASBAK

In Woudenberg wordt al vele jaren het glas gescheiden ingezameld. De inwoners kunnen het glas brengen naar 7 ondergrondse glascontainers, 6 bovengrondse glasbakken en naar de Milieustraat. In deze glascontainers wordt het glas gescheiden in groen, wit en bruin glas.

In 2008 bedroeg de hoeveelheid ingezameld glas in Woudenberg 348 ton. Dit komt neer op gemiddeld 30 kg per inwoner en is duidelijk meer dan de landelijke richtlijn van 23 kg. Dit grote aanbod hangt samen met de weidewinkel Hoogvliet, die in de gemeente is gevestigd. Daar wordt een grote hoeveelheid glas ingezameld. De bezoekers van Hoogvliet zijn voor bijna 80% afkomstig uit andere gemeenten. Ook zij gooien hun glas in de Woudenbergse glasbakken.

Al twee keer, namelijk in 2004 en 2005, won de gemeente Woudenberg de Gouden Glasbak. De Stichting Promotie Glasbak reikt namens het bedrijfsleven – de glasverpakkingsketen – sinds 2003 jaarlijks de Gouden Glasbak uit aan gemeenten. De winnaar is steeds die gemeente die in zijn stedelijkheidsklasse het meeste glas heeft ingezameld. De gemeente Woudenberg eindigt jaarlijks hoog in het klassement en mocht twee keer op rij een miniatuur van een gouden glasbak in ontvangst nemen. Dit is dus een verdienste van alle inwoners.

Uit de jaarlijkse sorteeranalyse van 2008 blijkt dat er, net als in voorafgaande jaren, maar 5% van het restafval bestaat uit glas. Dit is gelijk aan het provinciaal gemiddelde. Dit betekent dat Woudenbergers hun glas goed scheiden van het restafval.

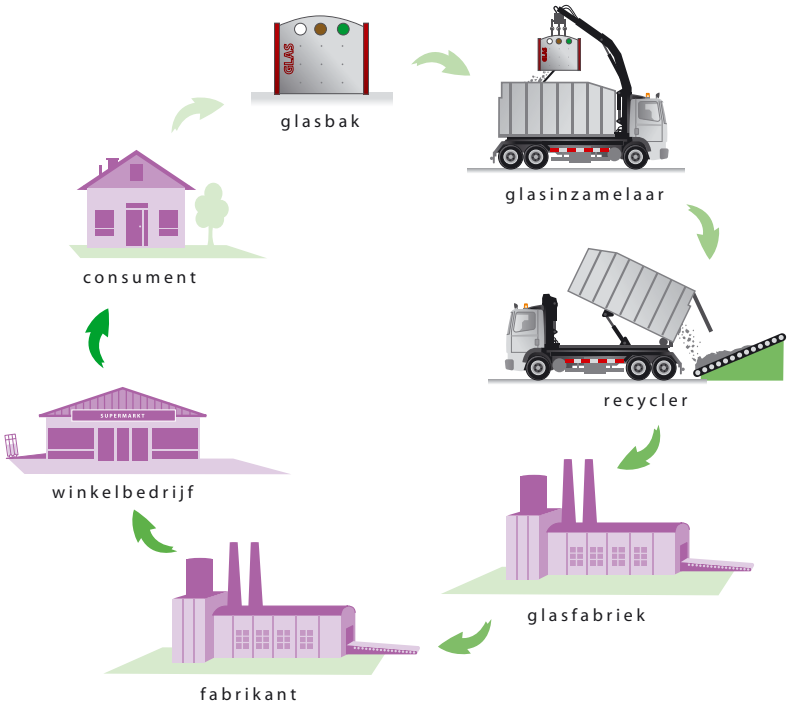

DE KRINGLOOP VAN HET GLAS

Uw glas van thuis naar de glasbak...

Bij ons thuis zijn veel producten in glas verpakt. Het fijne daarvan is dat de producten hun smaak en kleur behouden. Ook kun je er doorheen kijken, zodat je ziet wat er inzit en weet wat je koopt. Van de lege potten en flessen willen we vaak weer snel af. Omdat dit verpakkingsglas voor 100% opnieuw is te gebruiken, is er in Nederland en vrijwel alle andere Europese landen een systeem bedacht om het lege glas via glasbakken apart in te zamelen. Deze glasbakken staan op strategische locaties, zoals bij winkelcentra, supermarkten of op pleinen in de buurt. In veel Utrechtse gemeenten hebben de glasbakken drie compartimenten. Zo kan wit, groen en bruin glas apart ingezameld worden. Dit is belangrijk om twee redenen. Ten eerste is 50 procent van al ons glas wit. En alleen van apart wit ingezameld glas kan nieuw wit glas gemaakt worden. Ten tweede is op kleur gescheiden glas beter afzetbaar (lees: te verkopen). En van bont glas (3 kleuren door elkaar) kan, na toevoeging van extra grondstoffen, vaak alleen nog groen glas worden gemaakt. U en ik brengen elk jaar gemiddeld 22 kilo glas naar de glasbak.

... via de glasinzamelaar...

Alle Utrechtse gemeenten hebben de handen ineen geslagen om de inzameling van het glas goed te regelen. Omdat glasscherven geen afval zijn maar een grondstof voor de productie van nieuw glas, levert het gescheiden glas de gemeenten geld op. Het is dan ook belangrijk dat u en ik ons glas naar de glasbak brengen, want elke pot en fles die in het restafval verdwijnt kost geld voor de inzameling en verbranding ervan. En dat merkt u weer in uw portemonnee vanwege een hogere afvalstoffenheffing. Bovendien is het verspilling, want dat glas in het restafval krijgt geen nieuw leven meer.
Elke week rijdt een chauffeur met een glasinzamelwagen door de gemeenten om de glasbakken te legen. De chauffeur tilt de glasbak met een kraan tot boven de inzamelwagen. Wij denken dan vaak dat al het apart gescheiden glas op een hoop in de container van de inzamelwagen valt. Niets is minder waar. Aan de onderkant van elke glasbak zitten namelijk drie kleppen die onafhankelijk van elkaar open en dicht kunnen. In de wagen zitten ook drie compartimenten, zodat de verschillende kleuren glas ook daadwerkelijk van elkaar worden gescheiden. Vervolgens brengt de chauffeur het glas via een verzamelpunt naar het glasrecyclingbedrijf.

...naar het glasrecyclingbedrijf...

Zodra het glas bij het recyclingbedrijf binnenkomt, wordt het op een rooster gestort. Ook hier wordt wit, groen, bruin en bont glas in aparte ladingen verwerkt. Het rooster werkt als een zeef, zodat de grootste vervuiling uit het glas wordt gesorteerd. Het glas dat er doorheen valt, komt op een transportband terecht. Voorsorteerders halen er met de hand nog zoveel mogelijk rommel tussenuit. Een breker breekt het glas in scherven. Daarna haalt een magneet het overige metaal, zoals deksels en metalen sluitringen, van de lopende band. Laserogen sporen vervolgens ondoorzichtige deeltjes steen, keramiek en porselein op en blaast ze met luchtdruk van de band. Een zogenaamde cycloon zuigt de lichte delen als kurken, papieren wikkels en plastic van de band.
Tot slot verwijdert een machine de niet-magnetische metaaldelen, zoals aluminium ringetjes en het overgebleven restafval, en er vindt een kwaliteitscontrole plaats. De vervuiling van het glas

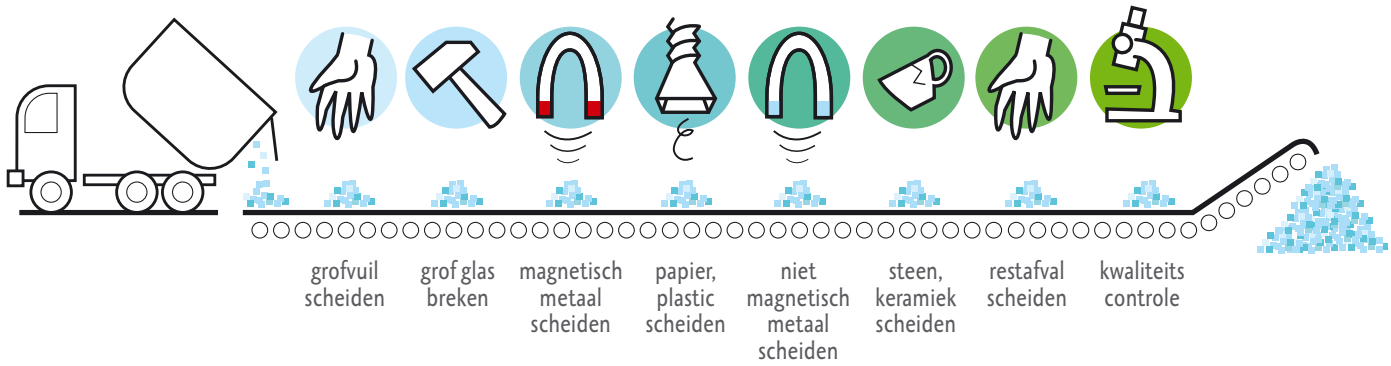

Illustratie: Stichting Promotie Glasbak

DEKSELS!

Wat niet van glas is, mag niet in de glasbak. Dat klinkt logisch, maar toch vergeten veel mensen dat nog wel eens. Deksels worden op de potjes gelaten en de doppen en kurken op de flessen. Dat moet het glasrecyclingbedrijf er allemaal uithalen. Dat lukt wel, maar hoe meer rommel er in de glasbak zit, hoe lastiger en duurder het wordt om van gebruikt glas nieuw glas te maken.

Dus let op:
doe alleen glas in de glasbak!

WIST U DAT:

Rood en blauw glas bij het groene glas mag!

is na afloop van dit hele proces terug-gebracht tot maximaal 35 gram per 1.000 kilo. Voldoet het glas aan deze norm, dan wordt het op het bedrijfsterrein gestort. Hier doet de natuur haar werk. Bacteriën breken namelijk in drie tot tien weken alle organische voedsel- en drankresten af. En dan is het glas gereed om naar de glasfabrieken te gaan.

...tot de fabriek voor nieuw glas!

Het glasrecyclingbedrijf levert de glasscherven aan de glasindustrie.
Hier worden de scherven onder een temperatuur van zo'n 1500 graden omgesmolten tot vloeibaar glas. Door lucht in het vloeibare glas te blazen ontstaan er ballonnen van glas. Deze ballonnen krijgen de gewenste vorm, bijvoorbeeld als potje of fles, en worden afgekoeld. Als laatste stap in het productieproces vindt controle en camera-inspectie plaats op scheurtjes en glasdikte. Er is nu letterlijk nieuw leven in het glas geblazen!

Door scherven te gebruiken in plaats van nieuwe grondstoffen (zand, soda, kalk) wordt behalve die nieuwe grondstoffen ook energie bespaard: iedere 10% scherveninzet bespaart 2,5% energie. Dat is goed voor het milieu. Gemiddeld zetten de glasfabrieken 50 tot 80% scherven in.

De nieuwe potten en flessen gaan naar de fabrikanten, die ze vullen met bijvoorbeeld wijn, doperwten, pindakaas of zelfs parfum. Via de winkel of supermarkt belandt het glas uiteindelijk weer bij u thuis en kunt u de flessen en potten na gebruik weer naar de glasbak brengen...

WAT MAG ER OOK ALWEER IN DE GLASBAK?!?

Het lijkt zo vanzelfsprekend het apart houden van flessen en potten. Maar ook tussen glas zitten er twijfelgevallen. Hoe zit het ook alweer.

Wat WEL

- **Keukenglas** (groot en klein), zoals potjes en flessen van spaghettisaus, appelmoes, olijfolie, kruiden, sambal, maar ook met babyvoeding, etc.
- **Drankenglas**, zoals flessen van wijn, vruchtensap en mixdrankjes
- **Glas uit de badkamer**, bijvoorbeeld flessen, potjes en rollers van crême, deodorant en parfum.

De vuistregel is: alle lege eenmalige glasverpakkingen kunt u apart houden en in de glasbak doen.

Wat NIET

- **Aardewerk en kruiken** zijn niet van glas en horen bij het restafval.
- **Kristalglas** bevat loodoxide dat niet in verpakkingsglas mag zitten. Daarom is het niet geschikt voor hergebruik en hoort het bij het restafval.
- **Gloeilampen** bestaan niet alleen uit glas en horen bij het restafval. TL-buizen en spaarlampen moeten bij het KCA (klein chemisch afval) omdat ze gevaarlijke stoffen bevatten.
- **Opaal glas** (wit, niet doorzichtig) bevat fluor, dat bij omsmelting terecht komt in de afvalgassen. Opaal glas moet daarom bij het restafval.
- **Vensterglas**, zoals ruiten hebben een andere samenstelling dan verpakkingsglas en horen niet in de glasbak.
- **Spiegelglas** (spiegels) is vensterglas met een laagje metaal en hoort dus niet in de glasbak. Breng het naar het afvalbrengstation of de milieustraat
- **Vuurvast glas** (ovenschalen, keramische kookplaten en theeglazen) heeft een hogere smelttemperatuur dan verpakkingsglas en smelt niet bij de verwerking van glasscherven. Vuurvast glas moet daarom bij het restafval

Lever lege en nog gedeeltelijk gevulde glazen medicijnflesjes en -potten in bij de apotheek.

BEKEN KLEUR!

Het meeste verpakkingsglas is wit en doorzichtig. Appelmoes in een doorzichtige pot ziet er nu eenmaal lekkerder uit dan in gekleurd glas. Als er bij het omsmelten van wit glas scherven gekleurd glas zitten, kun je er nooit meer wit glas van maken. Daarom is het zo belangrijk om de kleuren glas apart te houden. In de meeste glasbakken zitten 3 vakken, voor wit, groen en bruin glas. Als de vrachtauto een glasbak komt legen, lijkt het alsof al het glas uit de glasbak weer op één grote hoop terecht komt.
MAAR: de bak van de glasinzamelwagen is ook opgedeeld in 3 compartimenten. Hierdoor komt bij het legen iedere kleur in het juiste compartiment terecht.

www.doemeermetafval.nl

Afvalnieuws is gedrukt op 150 grs. Reviva print, 100% kringlooppapier.

GLASHARDE FEITEN

- In 1978 werd in de gemeente 's Hertogenbosch de eerste glasbak van Nederland geplaatst.
- In Nederland gebruiken we per persoon ongeveer 32 kilo aan glazen flessen en potten (zonder statiegeld) per jaar.
- In de Utrechtse gemeenten wordt gemiddeld 22 kilo glas per inwoner per jaar apart ingezameld. Maar er belandt nog gemiddeld 12 kilo glas per inwoner per jaar in het restafval! Het streven van alle Utrechtse gemeenten is dat u en ik die 12 kilo terugbrengen naar 5 kilo. Er kan dus nog veel meer glas naar de glasbak!
- Wist u dat glas oneindig kan worden hergebruikt? Bij hergebruik van schoon glas treedt er geen kwaliteitsverlies op.
- Al rond 2500 voor Christus werden er schalen en flesjes van glas gemaakt. Toen wisten mensen al hoe handig glas is, namelijk sterk, doorzichtig en het geeft geen smaak of geur af.
- In Nederland staan meer glasbakken dan de oranje brievenbussen van TNT-Post. Er zijn nu meer dan 25.000 glasbakken.
- Glas ontstaat door zand, soda en kalk te mengen en te smelten of door schoon glas om te smelten. De temperatuur die nodig is om glas om te smelten is veel lager dan bij het maken van glas uit zand, soda en kalk. Bovendien spaart één kilo apart ingezameld glas het gebruik van 1,2 kilo zand, soda en kalk uit. Hergebruik van glas bespaart dus veel grondstoffen en energie. En dat voorkomt verspilling van grondstoffen, is goed voor het milieu en de portemonnee.

→ Een glasbak bij u in de buurt?

Kijk dan op **www.doemeermetafval.nl** Klik op *glas*, kijk bij de rubriek *Waar en wanneer* en selecteer uw gemeente.

- **Probeer overlast voor omwonenden te voorkomen:** Gooi geen glas in de glasbak vóór 8 uur 's ochtends en na 21.00 uur 's avonds.
- Gooi het glas **zo schoon mogelijk**, en zonder doppen en deksels in de glasbak.

PRIJSVRAAG

win een 18-delig glas-servies

Aangeboden door **Royal Leerdam-Libbey** en **Stichting Duurzaam Verpakkingsglas.**

1 Welk glas mag niet in de glasbak?
a. een leeg parfumflesje
b. een kristallen wijnglas
c. een glazen deodorantroller

2 Hoeveel kilo aan natuurlijke grondstoffen (zand, soda en kalk) spaart een inwoner van de provincie Utrecht uit als hij of zij 32 kilo gebruikt glas in de glasbak gooit?

3 Waarom is het zo belangrijk om het witte glas zo goed mogelijk van het gekleurde glas te scheiden?

4 Geef van de onderstaande foto's aan welk glas wel en welk niet in de glasbak mag en zo niet waar het glas dan wel naartoe moet.

Stuur uw oplossingen vóór 30 januari 2010 naar:

Campagne 'Doe meer met afval'
o.v.v. Prijsvraag Afvalnieuws Glas
t.a.v. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Postbusnummer 3250
3760 DG SOEST

of mail naar:
prijsvraagglas@doemeermetafval.nl

Vermeld er wel even uw gegevens bij.

Uit de goede inzendingen wordt per Utrechtse gemeente een winnaar getrokken.
Uiterlijk 8 februari 2010 maakt de redactie van Afvalnieuws de winnaars bekend.
Zie de uitslag op www.doemeermetafval.nl

DOE MEER MET AFVAL

Deze campagne is een initiatief van alle Utrechtse Gemeenten

Colofon
Concept, productie & realisatie: Van der Brugge Communicatie Advies, Leiden: Freddy van der Brugge (tekst), Ron Guerin (illustratie) en Eric Dietz (vormgeving). **Redactie:** Van der Brugge Communicatie Advies, Afvalverwijdering Utrecht en de 29 samenwerkende Utrechtse gemeenten **Drukwerk:** Thieme Rotatie, Zwolle **Verspreiding:** Prima Post, Mijdrecht
© 2009 Niets uit deze publicatie mag zonder toestemming van de rechthebbende worden overgenomen.